

Naši kraji in ljudje

Dimo Kazasov: „Današnja Jugoslavija“

Dimo Kazasov, bivši bolgarski minister in poslanik v Beogradu, je bil po vojni med Bolgari prvi, ki je jel sistematski propagirati idejo bolgarsko-jugoslovenskega zblizanja. Za to idejo se je boril s peresom in živo besedo. Da to propagando poglubi, je osnoval v Sofiji »Bilgarno-jugoslovensko društvo« in poskrbel, da so se slične organizacije ustanovile po vseh večjih mestih v Bolgariji. Te organizacije so postale razstavni bolgarsko-jugoslovenske bratstva in zblizanja. Njim je uspelo, da so s svojim delovanjem v razmeroma kratkem

času razpršila vse stare, po žalostnih dogodkih v prošlosti povzročene predsodke in pridobile vso pošteno bolgarsko javnost za svoje ideje. In tako ni danes v Bolgariji resnega in pametnega človeka, ki bi ne bil v polnem prepričanju vnet za idejo bratstva in zblizanja, ki ji je vdahnil dušo — Dimo Kazasov.

Tudi pogoda o večnem prijateljstvu med Jugoslavijo in Bolgarijo je plod oživetja one velike ideje, ki jo je srečno in v pravem času sprožil Kazasov in ki so jo širili Bolgarske s tolikim uspehom oznanjevala po njem osnovana »Bilgarno-jugoslovenska društva«.

Prvi pogoj za zblizanje pa je medsebojno spoznavanje. Ako resno hočemo, da se Jugosloveni in Bolgari dejansko zblizamo, moramo storiti vse, da se med sabo temeljito spoznamo. Tega se dobro zaveda tudi Kazasov, zato se ni ustavil, ko je s svojim delom srečno dosegel prve uspehe, na pol poti nje nadaljuje z vso vnamo započeto delo, ki je z možjo oznanjevanje velike ideje v kratkem razdobju nekaj let v temeljiti preobrazili vse bolgarsko javno mišljenje. Kreprok verujejo v svoj ideal, ki si ga je izbral za svoj življenjski smoter, da postane Jugosloven in Bolgar ne samo v frazah nego tudi v resnici »brat i brate«.

80 let gospe Žiherjeve

80-letnico rojstva praznuje gospa Karolina Žiherjeva, vdova po nadučitelju v Vurberu in znanem narodnem delavcu ter dolgoletnem predsedniku ptujskega učiteljskega društva. Svoj lepi življenjski

praznik slavi v krogu svojih otrok: stna Franja, predsednika okrajnega sodišča v Mariboru, in hčerki Milke, Pavle, Anice, Zore in ožjega sorodstva. Želim jo jubilej, ki ji je izredno čila, mnogo prav srečnih let!

je izdal zdaj z globokim znanjem in veliko ljubeznijo pisano knjigo: »Današnja Jugoslavija«.

Namen njegove knjige je, da pouči svoje rojake o žitju in bitju jugoslovenskega naroda v preteklosti in sedanjosti, o njegovi državni ureditvi, jim pokazati, da so Srbi, Hrvati in Slovenci po krvi, po jeziku, po trpljenju in težnjah Bolgarom rodni bratje in jih naučiti, da nje kot brate upoštevajo, spoštujejo in ljubijo. V predgovoru povdarja avtor, da je napisal knjigo, ker je prepričan, da je za Bolgare »koristno, ako s široko odprtimi očmi pogledajo na stvarnost, ki jih obkroža, prosti vseh predsodkov in strasti, osvobodjeni uplívov s strani političnih in nacionalnih koncepcij«.

Knjiga ima 18 poglavij. V 1. poglavju je v kratkih potezah podana zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Posebe je očitna nacionalni značaj vsakega izmed tre narodne trojice. Izmed vseh je, rekel bi, skoraj pretirano, simpatično naslikan nacionalni značaj Slovencev. Drugo poglavje riše odnose med Bolgari in Srbi v minulosti in dokazuje, da so te odnose zastrupljali nekoč Bizantinci, v novejšem času pa Avstrija.

O sodobni Jugoslaviji razpravlja 3. poglavje. Obsega vso novejšo našo zgodovino od svetovne vojne in Krfske deklaracije do današnjih dni. V poglavjih 4.—15. razpravlja pisec o zemljepisnem položaju, o današnji državni organizaciji, o verah, narodnostnih manjšinah, prometnih sredstvih, poljedelstvu, industriji, trgovini, finančah, turizmu in nazadnje o vojski. Povsod navaja tudi statistične podatke. Zadnja tri poglavja so posvečena narodni prosveti, periodičnemu tisku in književnosti.

Podatki v teh poglavjih niso povsem točni, kar pa pisatelju ni zameriti, ker pač ni imel prilike in možnosti, da bi mogel do podrobnosti proučiti ves ogromen material, ki ga je potreboval za to knjigo. No, vse netočnosti pa se lahko popravijo v drugi izdaji. Prepričani smo namreč, da bo bolgarsko občinstvo pridno segalo po tej knjigi in da se bo v kratkem pokazala potreba po drugi popravljivi izdaji.

Vobče moramo reči, da je »Današnja Jugoslavija« Dima Kazasova pisana objektivno z očitnim stremjenjem, podati svojim rojakom bratsko državo in narod v jasni, a vseskozi simpatični luči. Knjiga bo brez dvoma mnogo pripomogla k medsebojnemu spoznavanju in zblizanju, s čimer bo tudi dosegla svoj pravi namen. Zanj zahvala in vse priznanje piscu D. Kazasovu!

Aktovka s celim premoženjem je izginila

Nenavadno drzna tatvina v Mariboru

Maribor, 30. decembra. V eni najbolj živahnih ulic v Mariboru je bila davi izvršena nenavadno drzna tatvina in je pri tem le naključje, da se ni zgodilo še kaj hujšega. Trgovca Franc Pukl, ki ima svoj lokal v Vetrinjski ulici št. 5, je kakor običajno okrog 8. zjutraj odprl svojo trgovino in sicer najprej z dvoriščne strani, nato pa sam lokal v Vetrinjski ulici. Ključne od trgovine in izkupilček prejšnjega dne je stalno hranil v aktovki, ki jo je vsak večer nesel s seboj v stanovanje. Ko je davi na dvorišču odprl aktovko, in vzel ključ, da odpre trgovino, je položil aktovko še za trenutek v skladišče in šel odpirat lokal. Ko se je takoj vrnil in hotel vzeti denar iz aktovke, da ga spravi v blagajno, je obstal kakor vkopan, kajti aktovka z denarjem vred je izginila.

O tatvini je naglo obvestil policijo, ki je

začela nemudno poizvedovati. V aktovki je bilo — tako zatrjuje trgovec — 69.000 Din gotovine in dve hranilnici knjižice Mestne hranilnice in posojilnice s hranilno vlogo 120.000 Din. Policija je našla sledove, da se je pred Puklovim prihodom nekdo skril na stranišču na dvorišču. Nezanem je pač dobro vedel, da prihaja Pukl vsako jutro ob 8. in da nosi s seboj aktovko z denarjem. Stal je na preži in čakal na ugodno priliko, da stopi trgovec v trgovino in ga potem oropa. Slučaj pa je nanesel, da mu je bogati plen brez težave padel v roke. Prodajalka Olga Babušková je videla nekoga mlajšega moškega, ko se je zjutraj potikal okrog po dvorišču in je takoj, ko je Pukl odprl trgovino, hušnil skozi dvoriščne vrata. Za podjetnim tatom poizveduje policija na vse strani, vendar je neznanec izginil, kakor da se je vdrl v zemljo.

Martuljek in njegova lepota

Gozd-Martuljek, 30. decembra. Še pred leti je bil Martuljek, ta najkrajše leti kot našega planinskega sveta, širši javnosti nepoznan. Iz izjemo nekatere planincev in drznih plezancev, ki so preizkušali svoje moči v razdrapanih, strmih stenah, je malokdo vedel za vso divjo lepoto te veličastne narave, ki je bila tu še vsa nedotaknjena, deviška. Le z vlakom in ceste si imel bežen pogled na ta prekrasni gozdni venec z drzno špičkovo piramido, segajočo 2472 metrov visoko v sinje nebo in skrivajočo se za borovskimi Prokletimi policami.

Toda naši vrtni alpinisti so odprli tudi ta svet. Polagoma so se začeli ljudje zavedati lepote Martuljka in vse njegove okolice, ki je kakor nalašč za prijeten oddih in za okrepitev telesa. Stoletne smreke in hoje napaajo zrak s čudovitim vonjem. Lepšega letovanja in zimovanja si ne moremo

reš misliti. Prav zato so se tudi naši železničarji odločili, da zgrade v tem romantičnem kotu svoje domove. Letos je ljubljanska Nabavljalna zadruga odprla mladinski dom, Zveza nabavljajnih zadrug pa ponosi Vošnjakov dom, imenovan po očetu slovenskega združništva.

Da, poleti je lepo in mikavno, a nič manj, če ne če lepše, je to pozimi. Debeli snežna odeja prekriva široke senožeti, polja in hribi in vabi smučarje, da se sprostijo na njej. Lepih, položnih in strmih terenov je v izobilju, vsak smučar bo prišel na svoj račun. V novem domu Zveze nabavljajnih zadrug je vsakdo, četudi ni zadržnik, dobrodošel! Postrežba je prvovrstna in cenena, udobnost popolna. Za Silvestrovo in za praznike ste vabljeni v Gozd-Martuljek. Pridite in prebivate pri nas svoj zimski dopust. Vračali se boste ponovno.

Vzorno delo Sokola v Dolnjem Logatcu

Logatec, konec 1. 1937. Delovanje našega sokolskega društva je bilo vse leto zelo živahno, posebno uspešno pa še v decembru. Dopoldne 1. decembra je bila pod vodstvom podstaroste br. De Glerie proslava zedinjenja združenja z zapriso novega članstva ter razdelitvijo diplom. Naše društvo je doseglo v župni tekmi prostih panog častno 3. mesto, takoj za taborskim in matičnim Sokolom iz Ljubljane, dva člana pa sta dosegla vse dosegljive točke in tako 1. mesto. V celoti je bilo razdeljenih 9 diplom.

Isti dan zvečer je bila akademija, na kateri so nastopili vsi telovadski oddelki, sodelovala pa sta tudi društveni orkester in mladinski pevski zbor. Ta je ob tej priliki prvič javno izvajal »Pesem logaške sokol-

ske dece«, ki jo je zložil in ugalsal dr. Ciril Kraševac. Ta pohodna popevka sokolske dece je vsem izredno ugajala, pa se jo bo brez dvoma z vnamo in veseljem oprijela sokolska mladina tudi drugod. Br. Kraševcu lahko samo čestitamo. V imenu župe je članstvo in ostalo občinstvo, ki je popolnoma napolnilo prostrano dvorano, nagovoril župni tajnik br. Stane Flegar, nato pa še v imenu društvene uprave br. dr. Kraševac v zastopstvu obolelega staroste br. Senice.

Na Miklavžovo nedeljo smo imeli Miklavžev večer za sokolsko dečo in malečke sokolskih rodbin. Obdarovanih je bilo 280 otrok, povečini z obutvijo, perilom in obleko, vsi pa s slaščicami.

V nedeljo 19. t. m. smo imeli mladinske dece, ki jo je zložil in ugalsal dr. Ciril Kraševac. Ta pohodna popevka sokolske dece je vsem izredno ugajala, pa se jo bo brez dvoma z vnamo in veseljem oprijela sokolska mladina tudi drugod. Br. Kraševcu lahko samo čestitamo. V imenu župe je članstvo in ostalo občinstvo, ki je popolnoma napolnilo prostrano dvorano, nagovoril župni tajnik br. Stane Flegar, nato pa še v imenu društvene uprave br. dr. Kraševac v zastopstvu obolelega staroste br. Senice.

Prekmurje, zakladnica starih običajev

Prekmurje je izredno bogato na starih šegah in običajih, ki so še danes v večjem ali manjšem obsegu v časteh, kakor v davnini. Zimski dnevi prinesejo polno lepih doživljanj ob starodavnih navadah, ki se ponavljajo leto za leto vedno na isti način skozi deset, stoletja, ki so vedno lepe, da se ob njih razveseli prebivalci naših vasi. Da, lepi so narodni običaji in ostanejo vedno lepi, ker so pristni. V njih se zrcali vsa topla domačnost, priprosta, a tem pristranejša ljudska družabnost, dobrobrčnost in gostoljubje vasi. V narodnih šegah in navadah ostaja narod veren sam sebi in svojim prednikom; one so ogledalo prave narodove duše. Dokler bodo živeli starodavni običaji in šege v naših kmečkih domovih, dokler bodo obranili vse ono, kar je lepo in domače, bomo ohranili vezi s patriarhalno prošlostjo, ki je bila pristna, narodova s svojo domačo ljudsko kulturo. Kako je ugodno uživati toploto starih šeg v prazničnem nastrojenju vpricho toli mrzle in tuje današnjosti!

Pestrost narodnih šeg se pričena ob raznih prilikah že jeseni. Sv. Martin požegna sladki sok vinske rozge in ga spremeni v vinco. Ni čudno, če se Martinov god praznično obhaja. Zimski večeri so dolgi. Marsikatero mladenko ali mladeniča je strah pred dolgo mrzlo zimo. Pozimi ni prijetno samevati. Če so se tedaj že poletne mesece spletile niti ljubezni med mladimi srci, se mladenec vzemo. Sedaj nastopijo dnevi »gostinjav« z vsemi stari navadami, za namiznost in mikavnostmi. Toda hiteti je treba. Jesenski rok je kratek, saj se že bliža sv. Andraž, »zadnji mužikaš«. Ta zaslvi-

ra poslednji in potem je treba muziko odložiti do Stefanovega.

Pa ne le gostinjava, tudi godovna je treba slaviti in pozdraviti Katice, Barice pa Mankice ali Maričke in še Miklouše povhu, da bodo bolj radodarni. Godovnjakom prinesejo ponajvečkrat jabolko, v katero je vtaknjen zelen (rožmarin), ali pa iz papirja prav umetno napravljen »cemer« (šopek). Včasih pa speko mojstrsko spleteno in z raznimi figurami okrašene »štruce« in jih poneso godovnjaku za »dobro jutro«. Predaja daru se izvrši ob lepem pozdravnem nagovoru. Nekateri nagovori so sestavljeni v lepih verzih.

Zima je neizprosna v svoji krutosti, ki nosi s seboj polno raznih boleznih ljudem in živalim. Zato se je treba priporočiti v priprošnje za zdravje sv. mučenici Ceciliji. Ta dan speko tedaj skrbne matere neslane koruzne pogače, ki jih jedo vsi pri hiši in še vsaki živali je treba dati kosček, da bi vse ostalo pri zdravju.

Naglo se bližajo prazniki rojstva nebeskega deteta. Okrog teh lenih praznikov se je zvrstilo obilo ljudskih običajev. Tako se je treba ozreti v minulost, na vse prijetnosti in nevesčnosti, ki jih je preživel človeški rod, pretehtati je treba dobra dejanja in se spomniti storjenih pregreh, da bo lepši praznik novega življenja, življenja ljubezni in miru.

»Adam in Eva sta grešnika dva, Vesel'la se z nami dnes v živo obda... Tako se poje na dan pred praznikom veselja.

Na božično bilo smo ostali brez zajtrka, le kakšen požirek žganice natočijo oče skrivaj, da ne bodo mati hudi. Toda popoldne

se najemo »makovice«, dobrih in sladkih. Da, na sv. post morajo biti na mizi makovice, ta narodna jed. Za mizo pa moramo sedeti na kakem kosu obleke, kar je v zvezi z našim zdravjem. Če so dekleta pri hiši in bi se rada možila, morajo nositi ta dan polena pod ognjišče. Katera prinese na pare, obstoji upanje, da bodo v novem letu prišli v hišo »vogledniki« (snubci), sicer pa ne bo nič s — tamom... Dosti vsega se še mora storiti na dan po ustinih izročilih, pa o tem drugič. — Zvečer smo se morali vsi umiti v vodi, v kateri so se kuhale razne rože, da speremo s sebe srd in greh, da bomo v bodoče čednostni in zdravi.

Mladina pač ne more biti brez ljubezni, zlasti se dekleta ne, ki ne bi rade ostale stare device v spodbiko sebi in vsej vasi. Zato je bilo treba hiteti domov od polnočnice. Katera bo prva in v katerem koncu vasi prvo zalajajo psi, tam bo v prihodnjem letu bržkone gostinjava.

Sv. Stefan je preli svojo rdečo kri. Ta dan si mladina daruje rdeča jabolka, da bi bila rdečih lic, kakor so lepa rdeča jabolka. Jabolka lučajo pri cerkvi pred popoldanskim opraviлом fantje dekletom.

Leto se naglo premika h kraju. Silvester je. Ne, silvestrovanja pri nas ne poznamo in ne proslavljamo z bučnim veseljačenjem. Ni rečeno sicer, da na ta večer ne poplahnje preteklosti, vsele in trpkje, z božjo kapljico, toda naš pogled sega v novo leto, ki ga pozdravljamo s petjem. Vasi so ena sama presem v pozdrav porajajočemu se novemu letu.

Nešteto je teh šeg, ki so se nanizale čez zimske dneve in praznike. Kdo bi jih mogel naštet v kratkih vrsticah! Dveh običajev, ki sta posebno lepa in značilna, ki sta mladini v radost in veselje in pri sta-

Kaj le
»Bayer?«

Že 50 let proizvaja »Bayer« zdrava vila.

Od tega časa »Bayer« vztraja v borbi proti trpljenju človečanstva. Danes je »Bayer« svetovno podjetje, čigar glas sega na vse kontinente sveta.

Med mnogimi neogibno potrebnimi zdravili, ki so raznesla slavo firme »Bayer« je tudi Aspirin kot popularen preparat proti reumizmu, prehlajenju in bolečinam. Aspirin je zadnjih 40 let v obliki tablet najbolj razširjeno zdravilo na svetu.

ASPIRIN
PROIZVOD ZAUPANJA!

Oglas je registriran pod Šp. br. 751 od 17. avgusta 1937

ski koncert, združen z božičnico. Nastopilo je 150 mladih pevcev, ki so s svojim petjem tako razveselili poslušalce, da ploskanja in vzklikanja kar ni bilo kraj. Vse priznanje in vsa zahvala gresta neumornemu predsedniku mladinskega oddelka in pevovodji br. Janezu Gučku. Je to brez dvoma edinstven pevski zbor te vrste in bi gotovo zaslužil, da bi se ob priliki pokazal tudi drugod, zlasti v Ljubljani. Nekatere pesmice je spremljal društveni orkester, h koncu pa je bila vsa deca obdarovana pod lepim božičnim drevescem, ki so ga pripravile članice. Med potrebne je bilo razdeljenih nad 600 kg najfinišje bele moka in mnogo drugih živil, drobnarije pa so dobili vsi otroci. Vsem darovalcem, ki so pripomogli k tako lepi in bogati obdaritvi in omogočili, da so naši mali Sokolci za praznike jedli vsaj bel kruh, bodi izrečena iskrena sokolska zahvala.

Pri tej marljivosti je razumljivo, da bo naš Sokol priredil tudi lepo silvestrovanje. Dne 6. januarja pa bomo imeli že obični zbor, ki bo tem bolj pomemben, ker bo naše društvo l. 1938 praznovalo 30-letnico svojega obstoja. Tudi za Prago se sedveda že pridno pripravljamo in skrbno štedimo, tako da bomo tudi v slovenski sokolski Meki častno zastopani. Zdravo!

Učitelj — vzornik

V pokoj je stopil učitelj g. Fran Mermolja, ki je vršil službo šefa oddelka za likvidacijo prejemkov prosvetnega osebja pri banki upravi v Ljubljani. Ko ob tej priliki proti njegovi volji pisemo o njegovih zaslugah na prosvetnem in gospodarskem po-

priliku, storimo to zaradi tega, da bi bil mlajšim učiteljem predstavljen vzornik. Življenje učitelja Mermolje, ki se je rodil 9. decembra leta 1879, v Selu pri Črnučah v Vipavski dolini, je en sam delavni dan. Učiteljske je dovršil leta 1898. v Kopru ter dobil službo v Podloki na Banjski planoti. Leta 1902. je postal učitelj-voditelj v Dobravljah na Vipavskem, kjer je služ-

boval do svojega odpusta iz službe leta 1927. V dobi njegovega službovanja je šola lepo napredovala in se razširila. Njegovo prosvetno in gospodarsko delovanje je bilo blagodejno za vso okolico. Bil je vzor pravega ljudskega učitelja, ki mu je učiteljski poklic osnova, na kateri gradi in snuje vse načrte za napredek naroda. Vedno in povsod je bil ljudstvu pomočnik in svetovalec, mladini pa očetovski vzgojitelj. Oblastva so cenila njegove velike zasluge. Bil je član okrajnega šolskega sveta v Gorici, član enologičnega oddelka prefektura v Trstu, po vojni statistični referent za Vipavsko dolino pri kmetijskem ministru v Rimu ter odbornik mnogih kulturnih društev. V Vipavski dolini ni bilo gospodarske in kulturne organizacije, pri kateri ne bi bil sodeloval kot njen soustanovitelj ali pa kot njen odbornik. V Selu je pomagal ustanoviti prvo gasilsko društvo na družni podlagi. Pravil avstrijska vlada sicer ni hotela odobriti, a društvo je vzlic temu delovalo nad 20 let. Da bi izpopolnil svoje znanje, je obiskoval zadrzne tečaje tudi na Dunaju in potem je prirejal take tečaje v Gorici in drugod.

Ko stopa zdaj v zasluženi pokoj, smo prepričani, da bo svoje moči še dalje posvečal narodu in želimo mu srečo in zdravje, v uspehih svojega požrtvovalnega delovanja pa ima itak največje zadoščenje.

Iz sodne službe

Beograd, 30. dec. p. V oddelku B pri Stolu sedmorice v Zagrebu je napredoval za tajnika v 3/2 dr. Emanuel Cincotje. — Za vodje zemljiške knjige so napredovali Matej Mržnar pri sresnem sodišču v Mariboru, Josip Medved v Ljubljani in Ivan Barbič v Novem mestu. — Za pisarniškega uradnika v 6. pol. skupini je napredoval Miha Vsočnik, višji oficial pri okrožnem sodišču v Mariboru. — Za višje pisarniške oficiale v 7. pol. skupini so napredovali oficiali Franjo Ivančič pri sresnem sodišču v Krškem, Viktor Nemec v Murski Soboti, Drago Prezelj v Metliki, Metod Stigar v Slov. Bistrici, Fran Ložar v Novem mestu, Al. Sekula v Kamniku in Franjo Blagotinšek v Celju.

Premestitve

Beograd, 30. dec. p. Prometna je nadnovodolninja Marija Peričeva od ljubljanske podružnice Poštne hranilnice k podružnici na Sušaku.

Po službeni potrebi so premesteni železniški prometnik Franc Marolt z ljubljanskega glavnega kolodvora k občnemu oddelku ljubljanske železniške direkcije, oficial Emil Strniša z ljubljanskega gorenjskega kolodvora k II. sekciji na glavnem kolodvoru, prometnik Janez Repe iz št. Janža na Dol. k Sv. Lovrenca na Ivanskem polju, na prošnjo pa nadzornik proge Emerik Drofenik s postaje Brezno-Ribnica v Borovnico in prometnik Josip Zupančič od Sv. Lovrenca na Dvavrškem polju na postajo Uršno selo-Toplince.

Za slovo še dodajmo:

»Zdaj pa z bogom, oča, mati, Mi odidem od vas; Sreča, radostno veselje Naj ostanejo pri vseh...«

Večer je. Okna so razsvetljena. V hišah je svečano, praznično razpoloženje. Sedaj hodijo že starejši kosarji. Domači so zbrani pri mizi ali okrog peči. Ugibajo, katera skupina pojé, kdo so v zboru; po glasu jih poznajo. Zbor v veži pa dodá k nabožni pesmi še:

»Zdaj pa oča se oblije
Pa nam očeta (zelenka) vó (ven),
Vi pa mati klobasico,
Kaj t'jo denem v torbico.«

Oče pa imajo pintek že pripravljen in povabijo pesmarje v sobo. Pintek — ali pa dva — je kmalu prazen, saj pa je treba tudi hiteti; vas je velika in bila bi zamera, ako bi katero hišo obšli, da bi zapeli. Počasi zamita pesniško društvo pesmarjev, le — »svezdica« ostane k nam dol in zamlajša...

Na predvečer Treh kraljev zopet pojo pesmarji o »svetih treh kraljih«. Toda sedaj jih je že manj. Pesmarji o »Mariji svezdnici« so že zelo redki. Škoda. Tudi te pesmi so že močno pozabljene.

»Polaziči« so prav tako zanimivi običaji. Polaziči so mladi fantički, ki hodijo od hiše do hiše zjutraj na vsežgod, ko kmalj zabré svetilke po kuhinjah in sobah. Dolga je taka noč, ko je treba zjutraj iti po »polazičih«. Torba in palica sta že pripravljena zvečer. Tudi polaziči se vadijo voščiti, ki jih voščijo sosedom. Ni vseeno, kako povedo; čim lepše, tem boljshi in obilnejši dar — pa se pohvala povrhu — ki se ga nadejati.